

Brussel, 3 juli 2013

Advies nr. 2013/11

Uitgebracht op vraag van de minister voor Zelfstandigen

Artikel 110, § 1 van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen

Onderwerping van de vennootschapsmandatarissen

Het wetsontwerp dat aan het Comité wordt voorgelegd, voert 2 weerlegbare vermoedens in betreffende de vennootschapsmandatarissen:

- Een vermoeden van zelfstandige beroepsbezigheid en
- Een vermoeden van territorialiteit.

Het wetsontwerp maakt de Belgische wetgeving zodoende conform de rechtspraak.

Het Comité brengt een positief advies uit over dit wetsontwerp. Het Comité benadrukt echter dat :

- het wetsvoorstel zo snel mogelijk moet worden goedgekeurd. Een inwerkingtreding per 1 januari 2014 moet het streefdoel zijn.
- het koninklijk besluit tot regeling van het weerleggen van het vermoeden betreffende de beroepsbezigheid gelijktijdig met het wetsontwerp in werking moet treden.

Het wetsontwerp dat aan het Comité wordt voorgelegd, regelt de onderwerping van de vennootschapsmandatarissen.

I. Context

- A) De huidige wettelijke bepalingen en het arrest van het Grondwettelijk Hof van 3 november 2004

De onderwerping van de vennootschapsmandatarissen aan het sociaal statuut der zelfstandigen wordt op dit ogenblik door 2 bepalingen geregeld:

Artikel 3, §1, vierde lid van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967, waarin wordt gesteld dat "personen benoemd tot mandataris in een aan de Belgische vennootschapsbelasting of belasting der niet-inwoners onderworpen vennootschap of vereniging, op onweerlegbare wijze, vermoed worden in België een zelfstandige beroepsbezigheid uit te oefenen".

Artikel 2 van het koninklijk besluit van 19 december 1967 (het ARS), waarin het volgende wordt gesteld: "Voor de toepassing van artikel 3 van het koninklijk besluit nr 38 en zonder afbreuk te doen aan de bepalingen van artikel 5bis van datzelfde besluit wordt de uitoefening van een mandaat in een vereniging of vennootschap naar rechte

of in feite die zich met een exploitatie of met verrichtingen van winstgevende aard bezig houdt, op onweerlegbare wijze, vermoed de uitoefening te zijn van een bedrijvigheid die verzekeringsplicht aan het sociaal statuut der zelfstandigen met zich brengt".

Het Grondwettelijk Hof heeft in zijn **Hubertusarrest van 3 november 2004** geoordeeld dat het vermoeden vervat in artikel 3, §1 4de lid van het koninklijk besluit nr.38:

- ongrondwettelijk is, in zoverre het de mandatarissen die vanuit België een vennootschap besturen, niet toestaat het bewijs van het tegendeel te leveren maar
- van toepassing blijft voor de mandatarissen die de vennootschap vanuit het buitenland besturen.

Als gevolg van dit arrest gingen de hoven en rechtbanken ervan uit dat de huidige versie van art. 2 van het ARS (versie vanaf 1 juli 1992) eveneens onwettelijk is.

Die 2 vermoedens zijn bijgevolg weerlegbaar geworden voor de mandatarissen die vanuit België een vennootschap besturen. De nota aan de fondsen P.720.2/08/3 van 15 januari 2008 bepaalt de manier waarop de mandatarissen het vermoeden van onderwerping aan het sociaal statuut kunnen weerleggen.

Volgens het Grondwettelijk Hof konden deze onweerlegbare vermoedens van toepassing blijven voor de mandatarissen die de vennootschap vanuit het buitenland besturen.

B) Het arrest C-137/11 van 27 september 2012 van het Hof van Justitie van de Europese Unie (het zogeheten arrest "Tartes de Chaumont-Gistoux")

In zijn arrest van 27 september 2012 heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie geoordeeld dat het Unierecht zich verzet tegen een nationale regeling die "toestaat dat een lidstaat er op onweerlegbare wijze van uitgaat dat het besturen, vanuit een andere lidstaat, van een aan de belasting van die eerste staat onderworpen vennootschap, een uitoefening van bestuurswerkzaamheden op zijn grondgebied is".

Het Hof van Justitie heeft daardoor geoordeeld dat het vermoeden vervat in artikel 3, §1, vierde lid, van het KB nr. 38 in strijd is met het Unierecht, in zoverre het op onweerlegbare wijze vermoedt dat de persoon die vanuit een andere lidstaat van de EU een aan de Belgische belastingen onderworpen vennootschap bestuurt, onderworpen is aan het sociaal statuut der zelfstandigen.

II. Wetsontwerp en advies van het Comité

Het wetsontwerp dat aan het Comité wordt voorgelegd, past het koninklijk besluit nr. 38 aan teneinde tegemoet te komen aan de bezwaren van het Grondwettelijk Hof en van het Hof van Justitie van de Europese Unie.

Het ontwerp neemt 2 weerlegbare vermoedens op in artikel 3 van het koninklijk besluit nr.38¹:

- Een vermoeden van zelfstandige beroepsbezigheid: personen die aangesteld zijn tot mandataris in een vereniging of vennootschap naar rechte of in feite die zich met een exploitatie of met verrichtingen van winstgevende aard

---

¹ Die de 2 huidige vermoedens omvatten van artikel 3, §1, vierde lid van het KB nr. 38 en van artikel 2 van het ARS.

bezighoudt, of die, zonder aangesteld te zijn, een mandaat uitoefenen in een dergelijke vereniging of vennootschap, worden op weerlegbare wijze vermoed een zelfstandige beroepsbezigheid uit te oefenen.

- Een vermoeden van territorialiteit: de bezigheid van mandataris in een aan de Belgische vennootschapsbelasting of belasting der niet-inwoners onderworpen vereniging of vennootschap wordt op weerlegbare wijze geacht plaats te vinden in België.

Het wetsontwerp voorziet erin dat de Koning de wijze waarop deze vermoedens kunnen worden weerlegd, kan vaststellen.

Het ontwerp schafft tevens de mogelijkheid voor de Koning af om vermoedens in te voeren betreffende de uitoefening van een beroepsbezigheid. Het onweerlegbare vermoeden van het huidige artikel 2 van het ARS heeft daardoor geen wettelijke basis meer.

Het Comité brengt een positief advies uit over dit wetsontwerp dat de Belgische wetgeving in overeenstemming brengt met de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof en van het Hof van Justitie van de Europese Unie.

Het benadrukt echter dat :

- het wetsvoorstel zo snel mogelijk moet worden goedgekeurd. Een inwerkingtreding per 1 januari 2014 moet het streefdoel zijn;
- het koninklijk besluit tot regeling van het weerleggen van het vermoeden betreffende de beroepsbezigheid gelijktijdig met het wetsontwerp in werking moet treden.

In dat kader werd met de betrokken administraties overeengekomen dat dit ontwerp van besluit uiterlijk eind oktober 2013 aan het Comité zou worden voorgelegd.

Namens het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen, op 3 juli 2013:

Muriel GALERIN,
Secretaris

Jan STEVERLYNCK,
Voorzitter